

Το δασος εκτηζει SOS

Πρώτο δημοτικό
σχολείο Κολινδρού

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για την Αειμόνη Ανάπτυξη
Ευρωπαϊκή Ένωση
Υπουργείο Παιδείας & Θρησκευμάτων
Ενταξιακό Πρόγραμμα για την Αειμόνη Ανάπτυξη

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2002 - 2003

1^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΟΛΙΝΔΡΟΥ

Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης

Τίτλος του προγράμματος

Το δάσος εκπέμπει S.O.S.

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2002 - 2003

ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Συνοπτική περιγραφή

Το πρόγραμμά μας αναφέρεται στην γνωριμία με το κοντινό μας δάσος (που είναι σε απόσταση 4 χλμ από τον τόπο μας) και την κατανόηση της αμφίδρομης σχέσης 'άνθρωπος - δάσος. Να γνωρίσουν από κοντά οι μικροί μαθητές τα προβλήματα που αντιμετωπίζει και να ευαισθητοποιηθούν στην προστασία του από τους κινδύνους που αντιμετωπίζει. Εκτός των άλλων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα δάση γενικά, το δάσος αυτό κόσμημα της Πιερίας, υπέστη και υφίσταται την παράνομη υλοτομία, λαθροθηρία, εκχέρσωση, αλόγιστη υπερβόσκηση κλπ. Από μαρτυρίες παλαιότερων η περιοχή αυτή έσφυζε από την πλούσια χλωρίδα και πανίδα. Έτσι πιστεύουμε ότι θα ευαισθητοποιηθούν οι μικροί μαθητές μας στην προστασία του.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ

Η περιοχή της Πιερίας διαθέτει έντονο εδαφικό ανάγλυφο λόγω των ορεινών σχηματισμών του Ολύμπου και των Πιερίων, που κατά το μεγαλύτερο μέρος τους καλύπτονται από δάση. Το πρόγραμμα "Το δάσος εκπέμπει S.O.S." επιλέχτηκε με κριτήρια τη μεγάλη δασοκάλυψη και την πλούσια χλωρίδα και πανίδα του Νομού Πιερίας, τη ανεκτίμητη αξία των δασών, αλλά και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν αξιαιτίας της χρήσης τους από τις λεγόμενες σύγχρονες κοινωνίες. Τέλος, η επιλογή βοηθήθηκε και από τη γεινίαση του τόπου μας με δασικές εκτάσεις που εξασφαλίζουν την εύκολη πρόσβαση των μαθητών για άμεση παρατήρηση και έρευνα.

Στόχοι του προγράμματος

1. Καλλιέργεια περιβαλλοντικής κουλτούρας στα παιδιά.
2. Να κατανοήσουν την ιδιαίτερη σημασία του δάσους για τους ζωικούς και φυτικούς οργανισμούς.
3. Να γνωρίσουν τα προϊόντα του δάσους.
4. Να ερευνήσουν και να κατανοήσουν την κακή χρήση του δάσους.
5. Να καλλιεργήσουν στάσεις και ευαισθησίες για το δάσος.
6. Η απαραίτητη γνώση που θα γίνει το όπλο μελλοντικών περιβαλλοντικών καταστροφών.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ

1. Δομή του δάσους.
2. Οικονομικά αγαθά του δάσους.
3. Κοινωνικής επίδραση του δάσους στο περιβάλλον και στον άνθρωπο.
4. Κίνδυνοι του δάσους.
5. Τρόποι αντιμετώπισης των κινδύνων.

ΤΟΠΙΚΗ - ΕΘΝΙΚΗ - ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

ΤΟΠΙΚΗ: Προστασία του δάσους της περιοχής μας, από διάφορες καταστροφές (παράνομη υλοτομία, λαθροθηρία, υλοτομία, πυρκαγιές, εκχερσώσεις, υπερβόσκηση κλπ.

ΕΘΝΙΚΗ: Προστασία των δασών της χώρας μας από την μάστιγα των πυρκαγιών, παράνομων εκχερσώσεων για λόγους δόμησης ή επέκτασης γεωργίας.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ: Προστασία από την βιομηχανοποίηση στην εκμετάλλευση των δασών

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ (ΦΥΣΙΚΑ Ή ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

1. **ΔΗΜΟΣ ΚΟΛΙΝΔΡΟΥ:** Μετακινήσεις - εξεύρεση χώρων για δενδροφύτευση.

2. ΔΑΣΑΡΧΕΙΟ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ: Συμμετοχή με κατάλληλους ομιλητές, έντυπο υλικό, ξεναγήσεις.

3. ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ: Συμμετοχή στο πρόγραμμα με επίδειξη κατάσβεσης πυρκαγιών, ομιλίες σχετικές με τα αίτια των πυρκαγιών.

4. ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΟΝΕΩΝ: Συμπαράσταση στην προώθηση του προγράμματος.

5. ΤΟΠΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ: Συμμετοχή στην προώθηση του προγράμματος.

Χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος Project

Την μαθητική Ομάδα αποτελούν οι 16 μαθητές της Α΄ τάξης:

- Μπαμπάνη Ανθία
- Τραούδας Κων/νος
- Κάνουρα Βαρβάρα
- Ψυχογιός Νικόλαος
- Μουχταροπούλου Αθανασία
- Πάσχος Αθανάσιος
- Λασκαρίδης Σόλων
- Τσαλμπούρης Γεώργιος
- Πάσχου Ελένη
- Πάσχος Ηλίας
- Τσουλογιάννη Αναστασία
- Γκουδάρας Ελευθέριος
- Τραούδας Νικόλαος
- Μαλάμη Αικατερίνη
- Καπετάνου Μαρία
- Λακασά Άλκηστη

ΜΕΘΟΔΟΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Οι εκπαιδευτικές μέθοδοι που θα εφαρμοσθούν κατά την διάρκεια του προγράμματος θα επιλέγονται από τα αναφερόμενα παρακάτω σε συνδυασμό με τους στόχους της κάθε συνάντησης και στρατηγικής που επιδιώκει:

1. Ελκυστικότερο, ενεργητικότερο και βιωματικότερο τρόπο διδασκαλίας μέσα από την σύνδεση το σχολείου με τα κοινωνικο - οικολογικά ζητήματα και προβλήματα του φυσικού κοινωνικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος.

2. Ενημέρωση, ευαισθητοποίηση, συνειδητοποίηση και ενεργοποίηση του μαθητή - αυριανού πολίτη για κατανόηση και επίλυση περιβαλλοντικών προβλημάτων.
3. Τη διαμόρφωση νέων προτύπων ήθους και συμπεριφοράς απέναντι στο περιβάλλον του.

Φάση προετοιμασίας

1. Συζήτηση για το θέμα.
2. Τρόπος οργάνωσης του προγράμματος - ερωτηματολόγια..
3. Τρόπος και μέσα εφαρμογής.
4. Οργάνωση για τα οφέλη της κοινωνίας.
5. Τρόπος συνεργασίας με άλλους φορείς του τόπου.
6. Τρόπος προώθησης του προγράμματος.

Φάση πραγματοποίησης

1. Σύνταξη ερωτηματολογίων.
2. Συγκέντρωση και ταξινόμηση των ερωτηματολογίων.
3. Ασκήσεις επί χάρτου - σχεδιασμός δράσεων.
4. Επισκέψεις σε χώρους ελαιοδέντρων - ελαιοτριβείων κλπ.
5. Καταγραφή των υλικών της δράσης.
6. Συμμετοχή των ίδιων των μαθητών στην υλοποίηση.
7. Αξιολόγηση του προγράμματος (παρουσίασης_
8. Προώθηση του προγράμματος (βίντεο, CD, φωτογραφίες)

ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. ΣΧΟΛΕΙΟ: Επιλογή του θέματος σε συνεργασία με τους μαθητές - Οργάνωση και σχεδιασμός του προγράμματος. Ομιλίες από τεχνολόγους δασοπονίας - Παρουσίαση του υλικού - Αξιολόγηση.

2. ΚΑΣΤΑΝΕΑ - ΡΥΑΚΙΑ: Επίσκεψη στο δάσος της περιοχής μας - Άμεση επαφή των μαθητών με το δάσος και καταγραφή των προβλημάτων - Φωτογράφιση - συλλογές της χλωρίδας - Βιντεοσκόπηση.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

1. Προβολή βιντεοκασέτας σχετικής με την προστασία του δάσους.
2. Διαλογική συζήτηση.
3. Καταγραφή από τους μαθητές σε συνεργασία με τον συντονιστή του προγράμματος των μεθόδων που θα ακολουθήσουν.
4. Ανταλλαγή απόψεων από όλους τους μαθητές για τις δράσεις του προγράμματος

ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΩΝ

1. **ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ:** Καλλιέργεια σπόρων και φυτών.
2. **ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΣ :** Παρουσίαση σχετικών CD και δημιουργία ιστοσελίδας - Εκμετάλλευση των πληροφοριών μέσω διαδικτύου.
3. **ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΑ ΜΕΣΑ:** Τηλεόραση, Βίντεο, Μαγνητόφωνο, Φωτογραφική μηχανή.
4. **ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΑΚΕΤΑ Π.Ε. ΕΠΕΑΕΚ 1 :** ΥΠΕΠΘ η περιβαλλοντική εκπαίδευση στο Δημοτικό Σχολείο. 1989 - Το δάσος, ένας άγνωστος ευεργέτης, Ελληνική εταιρεία περιβαλλοντικής επιμόρφωσης και εκπαίδευσης.
5. **ΑΙΘΟΥΣΑ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ:** Παρουσίαση και Αξιολόγηση του προγράμματος.

ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ - ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ

1. Επίσκεψη στο δάσος Καστανιάς Πιερίας.
2. Επίσκεψη στο δάσος Ρυακίων Πιερίας (καταρράκτες στη θέση Μπουρνιά)
3. Περίπατοι στα αλσύλια Κολινδρού (Παυσιλύπου και Δασαρχείου).

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

- 1. ΑΡΧΙΚΗ:** Αξιολόγηση του συγκεντρωθέντος υλικού από την ομάδα δράσης του προγράμματος.
- 2. ΔΙΑΜΟΡΦΩΤΙΚΗ:** Οργάνωση της παρουσίασης - προετοιμασία για το τελικό στάδιο αξιολόγησης.
- 3. ΤΕΛΙΚΗ:** Παρουσίαση όλων των δραστηριοτήτων στους μαθητές του σχολείου - γονείς και εκπαιδευτικούς.

ΔΙΑΧΥΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

1. Να πραγματοποιηθεί κάποιος περίπατος στο πιο κοντινό δάσος.
2. Να γίνει συλλογή από φύλλα, φυτά κλπ.
3. Να μαζευτεί υλικό από τις ομάδες που θα εκτίθεται σε μια ειδικά διαμορφωμένη γωνία της τάξης, προσιτό σε όλους και εμπλουτίζοντάς το συνέχεια (φωτογραφίες, οποιασδήποτε μορφή που αναφέρεται στο δάσος, άρθρα από περιοδικά και εφημερίδες, απόψεις και συνεντεύξεις ανθρώπων που ενδιαφέρονται για το δάσος, βιβλία λογοτεχνικά, εγκυκλοπαίδια που αφορά το δάσος κ.ά.)
4. Να φωτογραφηθούν διάφορες τοποθεσίες του δάσους.
5. Να τυπωθεί κάποιο φυλλάδιο με συνθήματα και συμβουλές για τη σωτηρία των δασών.
6. Να γίνει προβολή βίντεο και slides σε όλους τους μαθητές του σχολείου και τους γονείς τους.
7. Πραγματοποίηση κάποιου θεατρικού παιχνιδιού που θα αφορά τη ζωή στο δάσος.
8. Δημιουργία πινακίδας με κάποιο σύνθημα για τη σωτηρία των δασών.
9. Να γίνει διαγωνισμός ζωγραφικής σε όλο το σχολείο με θέμα την προστασία των δασών.

ΗΜΕΡΙΔΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

- 1. ΧΡΟΝΟΣ:** 5 Ιουνίου 2003 Παγκόσμια ημέρα περιβάλλοντος.
- 2. ΧΩΡΟΣ:** Αίθουσα πολλαπλών χρήσεων του Σχολείου.
- 3. ΜΕΣΑ:** Βίντεο, σλαϊτς, φωτογραφική μηχανή, Υπολογιστές.
- 4. ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ:** Έκθεση φωτογραφίας, θεατρική παράσταση, λευκώματα φωτογραφικά, έκθεση φυτολογίων.
- 5. ΤΡΟΠΟΙ ΕΠΙΒΡΑΒΕΥΣΗΣ:** Ηθική επιβράβευση, αναμνηστικά του προγράμματος.
- 6. ΜΟΡΦΗ ΠΑΡΑΔΟΤΕΩΝ:** Έγγραφοι έπαινοι, αντίγραφο βιντεοκασέτας, αναμνηστικές φωτογραφίες, λεύκωμα δράσεων

Ευχαριστούμε όσους συνεργάστηκαν για την ολοκλήρωση του προγράμματος

Ειδικά ευχαριστούμε:

Τον Δήμο Κολινδρού για την δωρεάν παραχώρηση του λεωφορείου για τις μετακινήσεις.

Τον Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων για την καλύτερη υλοποίηση των δράσεων.

Το Δασαρχείο Κατερίνης

Την πυροσβεστική υπηρεσία Κατερίνης.

Τον Υπεύθυνο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης της Α/θμιας Εκπ/σης Ν. Πιερίας.

Τον Πολιτιστικό Σύλλογο Κολινδρού "Ν. Λούσης" για την προώθηση του προγράμματος

Του ηλικιωμένους για τις πληροφορίες που μας έδωσαν.

Τον Δ/ντή του Σχολείου και τους εκπαιδευτικούς για την άριστη συνεργασία.

Η συντονίστρια του προγράμματος: Τσακίρη Κοκώνη

Η συντονίστρια του προγράμματος κ. Τσακίρη Κοκώνη με τα παιδιά της τάξης της κατά την παρουσίαση των δραστηριοτήτων του προγράμματος.

Δραστηριότητες

Μετά από προβολή βιντεοκασέτας σχετική με το δάσος έγινε συζήτηση και προβληματισμός για την προστασία του δάσους και έγινε επιλογή του θέματος. Μεταξύ των πολλών θεμάτων επιλέχτηκε μετά από διαλογική συζήτηση ΤΟ ΔΑΣΟΣ ΕΚΠΕΜΠΕΙ S.O.S. με αναφορά στο δάσος της περιοχής μας στην Καστανιά και τα Ρυάκια του Ν. Πιερίας καθώς και στα τοπικά αλσύλλια του δασαρχείου Κατερίνης.

Μετά την επιλογή του θέματος έγινε οργάνωση για την υλοποίηση του προγράμματος. Έτσι οργανώθηκαν επισκέψεις στα τοπικά δάση και αλσύλλια. Σε συνεργασία με την δασική υπηρεσία και τον Δήμο Κορινθίου, ο οποίος διέθεσε το λεωφορείο του για μεταφορά των μαθητών, έγινε επιτόπου επίσκεψη στο δάσος Καστανιάς και Ρυακίων (θέση Μπουρνιά).

Κατά την επίσκεψη οι μαθητές συγκέντρωσαν φύλλα από διάφορα δέντρα και έκαναν φυτολόγια. Φωτογράφησαν τα καλύτερα μέρη καθώς και περιοχές των δασών που καταστράφηκαν από πυρκαγιές και διάφορες άλλες αιτίες. Είδαν από κοντά την υπάρχουσα χλωρίδα και πανίδα.

Συνομίλησαν με ηλικιωμένους και πήραν τις απόψεις τους, για την κατάσταση του δάσους της περιοχής μας σήμερα και παλιότερα. Παρατήρησαν από τις πληροφορίες τι διαφορά που έχει από τότε μέχρι σήμερα και προβληματίστηκαν ότι πρέπει τουλάχιστον αυτό ο όμορφο δάσος της Πιερίας να περισωθεί και να σταματήσει η καταστροφή της χλωρίδας και πανίδας.

Παράλληλα με την φωτογράφιση έγινε και βιντεοσκόπηση των δραστηριοτήτων από την επίσκεψη.

Οργανώθηκε στο σχολείο από όλα τα παιδιά έκθεση ζωγραφικής σχετική με πρωτοβουλίες για διάσωση των δασών.

Την ημέρα του περιβάλλοντος έγινε προβολή βιντεοκασέτας σε πανοραμική οθόνη (video wall) με θέμα την χλωρίδα και πανίδα των δασών σε συνεργασία με το Δασαρχείο Κατερίνης.

Ετοιμάστηκε και προβλήθηκε σε **PowerPoint** όλο το φωτογραφικό υλικό των δραστηριοτήτων.

Στο εργαστήριο του Σχολείου οι μαθητές καλλιέργησαν σε γλάστρες μικρά φυτά και τα παρακολουθούσαν και τα περιποιούνταν σε όλη τη φάση της ανάπτυξής του.

Συμμετοχή όλων των μαθητών στην προώθηση και διάχυση των δραστηριοτήτων του προγράμματος σε συνεργασία με το τοπικό Πολιτιστικό Σύλλογο Ν. Λούσης.

Εκτυπώθηκε ειδικό φυλλάδιο και διαμοιράστηκε από την ομάδα δράσης σε όλους του μαθητές των δυο σχολείων του Κολινδρού και στους κατοίκους της περιοχής.

Οργανώθηκε θεατρική παράσταση με τίτλο **ΤΟ ΚΑΜΕΝΟ ΔΑΣΟΣ**.

Διαγωνισμός ζωγραφικής

Προβολή σλάιτς

Έγινε λογότυπο με το σύνθημα **ΤΟ ΔΑΣΟΣ ΕΚΠΕΜΠΕΙ S.O.S.** και τοποθετήθηκε στους φακέλους αλληλογραφίας του σχολείου.

Τυπώθηκαν μπλουζάκια και καπελάκια με το λογότυπο του προγράμματος για την ομάδα δράσης τα οποία φορούσαν τα παιδιά τόσο μέσα όσο και εκτός σχολείου με την προοπτική της προβολής της δράσης τους.

Τοποθετήθηκαν αεροπανώ με με τον τίτλο του προγράμματος σε κεντρικά σημεία.

Τοποθετήθηκαν αφίσες στα πιο κεντρικά μέρη με σε όλη τη διάρκεια της εφαρμογής του προγράμματος.

Για την προώθηση του προγράμματος και βιωσιμότητα αυτού δημιουργήθηκε ιστοσελίδα με όλα τα στάδια της εξέλιξης του προγράμματος με τα σχετικά αποτελέσματα

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η ΕΚΘΕΣΗ ΠΟΥ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΑΜΕ

Θεατρική παράσταση "ΤΟ ΚΑΜΕΝΟ ΔΑΣΟΣ"

Κολινδρός Πιερίας

